

Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes (SDSSP) sēdes

PROTOKOLS Nr.1/2017

Rīgā,

2017.gada 15.martā

Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva Portretu zālē, 301.telpā

plkst. 11:00

SĒDĒ PIEDALĀS:Padomes vadītāja:**Ize Skrodele-Dubrovka**, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) Metodiskās vadības un kontroles departamenta direktora vietniecePadomes locekļi:**Andra Mīte**, Baltijas Starptautiskā akadēmija studiju virziena “Sociālā labklājība” vadītāja**Mārtiņš Moors**, Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks**Ina Balgalve** - Latvijas Sociālo dienestu vadītāju apvienības priekšsēdētājas vietniece**Līga Āboltiņa**, Sociālo darbinieku biedrība**Dace Erkena**, Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas Sociālās aprūpes katedras vadītāja**Ārija Baltiņa**, Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācijas prezidente**Līga Rasnača**, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālā darba profesionālās maģistra studiju programmas direktore**Ize Rudzīte**, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumosCiti:**Ize Kurme**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta projekta “Profesionālā sociālā darba attīstība pašvaldībā” vadītāja**Līva Vīksne**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta projekta “Profesionālā sociālā darba attīstība pašvaldībā” koordinatore**Dace Jansone**, IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā referente**Kaija Muceniece**, Valmieras pilsētas Sociālo lietu pārvaldes vadītāja**Jānis Laucis**, LM Eiropas Savienības Struktūrfondu departamenta vecākais ekspertsSēdi protokolē:**Agnese Jurjāne**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta vecākā eksperte

Darba kārtība:

1. Sanāksmes atklāšana un Padomes sēdes darba kārtības apstiprināšana.
2. Par studiju vietu skaitu 2017.g. izglītības tematiskajā jomā – sociālā labklājība.
3. Informācija par LM Eiropas Sociālā fonda projekta “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” (Nr. 9.2.1.1/15/I/001) (SD projekts) tuvākajām aktivitātēm.
4. No Padomes pārstāvjiem iesniegtie jautājumi:
 - 4.1. Kāpēc maģistra grādu sociālajā darbā var iegūt bez bāzes izglītības sociālajā darbā?
 - 4.2. Studentu – praktikantu tiesiskais statuss prakses laikā: sociālā darbinieka palīgs vai tml, lai prakses devējs var pieņemt darbā vai praksē, oficiāli maksājot, terminēti un, nosakot mazāku atalgojumu, nekā personālam ar izglītību?
 - 4.3. Valsts līdzfinansējums sociālajiem darbiniekiem ar ģimenēm ar bērniem.
5. Padomes dalībnieku diskusija un ieteikumi.

Sēdes norise:**1.****Padomes sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.****(I.Skrodele-Dubrovka)**

I.Skrodele-Dubrovka atklāj Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes (turpmāk - Padome) sēdi un dalībnieki apstiprina sēdes darba kārtību (skatīt pielikumā nr.1).

I.Skrodele-Dubrovka informē klātesošos par Padomes dalībniekiem, kuri nepedalās sēdē, un iepazīstina ar jauno padomes dalībnieci – Agnesei Jurjāni no LM MVKD.

2.**Informācija studiju vietu skaitu 2017.g. izglītības tematiskajā jomā – sociālā labklājība (prezentācija ar precīziem datiem pielikumā).****(I. Skrodele-Dubrovka, D.Jansone)**

Diskusijā piedalās D.Jansone, I.Kurme, I.Skrodele – Dubrovka, M. Moors, I.Rudzīte, L.Āboltiņa, L.Rasnača, Ā.Baltiņa, D.Erkena

I.Skrodele-Dubrovka klātesošos iepazīstina ar studiju vietu skaitu 2017.gadam izglītības tematiskajā jomā – sociālā labklājība. Vietu skaits ir atspoguļots trijās tabulās. Vispirms tiek apskatīts otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības un profesionālā bakalaura studiju programmu budžeta vietu sadalījums, pa augstskolām, kā arī profesionālā maģistra studiju programmas vietu skaits un nobeigumā koledžas 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības vietu skaits (pielikums nr.2).

L.Rasnača pauž bažas, ka LU varētu samazināties maģistrantu skaits sakarā arniecīgo budžeta vietu skaitu. Tiek uzdots jautājums – kā notiek budžeta vietu pārdale.

D.Jansone atbild, ka budžeta vietas tiek sadalītas iekšēji mācību iestādēs. Izglītības un zinātnes ministrija budžeta vietu skaitu nav samazinājusi.

M.Moors precizē jautājumu vēlreiz, vai tiešām ir tā, ka augstskolas iekšienē sadala budžeta vietu skaitu?

D.Jansone atbild, ka lēmumu pieņem Augstākās izglītības padome (AIP), to saskaņojot ar augstskolām.

M.Moors izsaka viedokli, ka Labklājības ministrijai būtu jābūt lielākai ietekmei uz budžeta vietu sadalījumu. Ir jāmeklē instruments, kā šo jautājumu risināt. Pēc būtības aktuālākā prioritāte ir bakalaura studiju programmas, lai nodrošinātu Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likuma izpildi, kur noteikts, kādai izglītībai jābūt sociālajiem darbiniekiem. Viens no risinājumiem, iespējams, varētu būt līgums ar augstskolām. Jebkurā gadījumā risinājumam ir jābūt valsts līmenī.

L.Āboltiņa jautā, kāds princips ir budžeta vietu sadalījumam starp bakalaura un maģistra studiju programmām?

I.Kurme atbild, ka prevalē vēsturiska tradīcija.

D.Jansone izsaka viedokli, ka varētu izveidot Nozares ekspertu komisiju, kas varētu pamatot vajadzību un sadalījumu. Tāpat svarīgs ir arī profesijas standarts, profesiju karte.

L.Āboltiņa izsaka viedokli, ka, ja gribam celt profesijas prestižu, tad ir jādomā, kā noteikt kvalifikāciju. Sociālajam darbiniekam būtu jābūt 2.līmeņa augstākajai izglītībai.

I.Rudzīte komentē, ka runājot par budžeta vietām, ir jābūt stingrai kārtībai, jo „izklaidēties” par savu naudu var kā grib taču ir jāsakārto valsts budžeta studentu nonākšana darba tirgū.

L.Rasnača komentē, ka maģistranti gandrīz 100% strādā sociālā darba jomā.

L.Āboltiņa – varbūt jārisina jautājums par studiju kredīta atmaksu, piemēram, maģistra programmas studentiem atmaksāt vairāk?

L.Rasnača izsaka viedokli, ka šodienas apstākļos daudzi studēt gribētāji kredītu nemaz nevar dabūt, jo ir pietiekami liels kredītu slogs.

L.Āboltiņa – ir uzstādījums, ka nepieciešami sociālie darbinieki ar izglītību. Tiem būtu jābūt ar 2.līmeņa augstāko izglītību.

Paceļas jautājums, kāpēc atsevišķās augstskolās maģistrantūrā uzņem cilvēkus ar citu augstāko izglītību, bet nevis strikti tikai ar sociālā darba diplomu?

I.Skrodele – Dubrovska komentē, ka Liepājas universitātē maģistra programmā studentus uzņem ar tā saucamo bāzes izglītību viengadīgajā studiju programmā.

L.Rasnača komentē, ka LU viengadīgajā maģistra studiju programmā arī uzņem tikai ar tā saucamo bāzes izglītību.

Īsa diskusija par to, vai nebūtu jānosaka tomēr striktāk, ka maģistra studiju programmās uzņem tikai ar sociālā darba izglītību.

D.Erkens izsaka viedokli par to, ka pirmkārt profesijas standartā ir jāveic izmaiņas, labojumi. Šobrīd visi sociālie darbinieki ir vienā kategorijā. Profesiju standartā ir jāatdala izglītības līmeņi.

A.Mite izsaka viedokli, ka profesiju standartā sasaista izglītības līmeni ar soc.darbinieka kvalifikāciju. Jāprecizē, ko dara soc.darbinieks ar bakalaura grādu un, ko ar maģistra grādu. Iespējams, ka darbinieks ar maģistra grādu ir kā menedžeris, sagatavots darbam makrolīmenī.

Īsa diskusija un padome vienojas, ka tuvākajā nākotnē profesijas standarts būtu jāpārskata.

3.

**Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa „Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijās esošām personām” pasākuma “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” pašvaldības sociālā dienesta un citu pašvaldības izveidoto sociālo pakalpojumu sniedzēju sociālā darba speciālistu profesionālās kompetences pilnveides un supervīzijas projekta pašlaik realizējamās aktualitātes
(I.Kurme, L.Vīksne)**

Diskusijā piedalās I.Kurme, I.Skrodele-Dubrovska, A.Mite, I.Balgalve, L.Āboltiņa, L.Vīksne

I.Kurme iepazīstina ar aktuālāko projekta īstenošanas informāciju. Aktivitātē „Apmācības un supervīzijas” (pašvaldībām tiek kompensēti 70% no izmaksām) salīdzinājumā ar 2015.gadu ir vērojams pieaugums personu skaitā, kas izmantojuši apmācību un/vai supervīziju. Pieaugums ir no 549 personām 2015.gadā līdz 1071 personām 2016.gadā. Projektā plānotais bija mazliet vairāk – 1400 personas gadā.

I.Kurme komentē, ka rezultatīvais rādītājs ir zemāks, jo projekts tomēr sākotnēji ir funkcionējis „apgriezienu” uzņemšanas režīmā.

I.Kurme komentē, ka šīs nedēļas laikā visticamāk noslēgsies supervīzijas iepirkums. Ir viens pārsūdzēts gadījums, kurā lēmums būs šonedēļ. Pastāv risks, ka iesniedzējs pārsūdzēs otru reizi. Pēc būtības lēmumu var pārsūdzēt neierobežotu reižu skaitu.

Īsa diskusija par jauno Publisko Iepirkumu likumu (turpmāk PIL).

I.Kurme informē, ka šis iepirkums tiek realizēts saskaņā ar iepriekšējo PIL. Pēc būtības, visi iepirkumi, kas izsludināti līdz šā gada martam, rit saskaņā ar iepriekšējām procedūrām.

I.Balgalve komentē, ka visticamāk arī šajā gadā rezultatīvais rādītājs netiks sasniegt, jo iepirkumu procedūras ir smagnējas un aizņem daudz laika.

I.Kurme piekrīt un vienlaikus min, ka nākamajā gadā visi šie pasākumi noritēs saskaņā ar jauno PIL, līdz ar to procedūras būs ļoti vienkāršas, un tam būs pieciešams daudz mazāk laika.

A.Mite izsaka viedokli par apmācībām. Viņa jautā, vai apmācībās nevajadzētu piesaistīt citu valstu ekspertus, jo jau gadiem tiekot runāts par vienām un tām pašām tēmām, kā arī lektori ir jau visiem zināmie.

I.Kurme saka, ka visi sociālie darbinieki nebūs gatavi lekcijas klausīties angļiski un tulka izmaksas būs ļoti dārgas.

A.Mite ierosina samazināt apmācību daudzumu un ietaupīto naudu novirzīt tulkam.

Jautājums paliek atklāts.

I.Kurme ieskicē, ka supervīzijas jomā izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas supervīzoru asociāciju.

Tiek izteikts viedoklis, ka atsevišķos gadījumos ir problēmas ar supervīzijas kvalitāti. Būtu labi, ja ar konkrētajiem supervīzoriem varētu vairs līgumus neslēgt.

I.Kurme iesaka sūtīt informāciju viņai, lai var šos negatīvos gadījumus apkopot un jautājumu risināt centralizēti.

I.Balgalve uzsver, ka problēmas rodas arī dēļ tā, ka jāizvēlas lētākais pakalpojums, kas ne vienmēr ir kvalitatīvs.

I.Kurme informē, ka tiek veikti grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 3.jūnija noteikumos nr. 291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, kur tiek noteikts, ka supervīzija būs 21 stunda. Varēs mainīt individuālās supervīzijas pret grupas supervīziju, piemēram, iziet 5 individuālās supervīzijas un 16 supervīzijas grupā. Līdz šim tā nebija.

L.Āboltiņa komentē, ka atsevišķos gadījumos uz supervīziju ierodas personas, kuras nav ieinteresētas sadarbībā. Šīs personas noklausās, ko runā pārējie, bet nenotiek nekāda diskutēšana, kā arī savu gadījumu iztirzāšana. Būtu labi, ja sertifikātos norādītu, cik gadījumi vai jautājumi izskatīti. Tas palīdzētu izvairīties no tā, ka laiks supervīzijā tiek pavadīts neauglīgi.

Turpinot pārrunāt projekta aktivitātes, *I.Kurme* informē, ka procesā ir institūciju vadības moduļa izstrāde, tai skaitā pilotprojekti un apmācības, metodisko materiālu izstrāde. Kopumā ir paredzētas 9 metodikas, aprīlī tiks izsludināts iepirkums par pirmo trīs metodiku izstrādi (sīkāka informācija pielikumā nr.2).

I.Kurme ieskicē arī ka 24.martā notiks jau otrā konference projekta ietvaros. Maijā plānota tematiskā diskusija.

Aprīlī notiks metodiskās sanāksmes visos piecos reģionos.

Īsa diskusija par datumiem. Atklājas, ka LPS ir apstiprinājusi 11.04.2017. reģionālo metodisko sanāksmi dienā, kad pašiem ir cita sanāksme. Vienojas, ka lēmums par metodiskās sanāksmes datumu tiks pieņemts tuvākajās dienās.

L.Vīksne ieskicē Ex-ante pētījuma soļus un atsevišķus rezultātus. Precīzāka informācija pielikumā nr.2

4.

Citi jautājumi

4. No Padomes pārstāvjiem iesniegtie jautājumi:**4.1. Kāpēc maģistra grādu sociālajā darbā var iegūt bez bāzes izglītības sociālajā darbā?**

M.Moors saka, virziens ir tāds, ka līdz 2020.gadam ir jāpārskata profesijas standarts, tad šis darbs būtu arī jādara.

I.Kurme saka, ka profesijas standarts ir jāpārstrādā ātri, lai varētu pagūt to pabeigt uz nākamo augstskolu akreditāciju, kas ir 2019.gadā. Tam ir liela nozīme augstskolu un augstskolu programmu akreditācijas procesā.

M.Moors jautā, kurš un ko darīs? Vai kā galvenais koordinators būs Labklājības ministrija?

A.Mīte saka, ka to varbūt Nozaru padome var darīt? Taču paliek jautājums, kas un kā padomi veido? Kā ar citām nozarēm?

Ilze Skrodele-Dubrovka saka, ka Profesiju standartu virza profesionāla organizācija.

Dace Jansone saka, ka Profesijas standartu var virzīt arī Nozares padome, ja tāda ir. Ja nav, tad nozares ministrija, kas šajā gadījumā ir LM.

M.Moors jautā *I.Skrodelei – Dubrovskai*, kas un kā šādu padomi veidos? Vai tas būs LM Metodiskās vadības un kontroles departaments kas virzīs padomes izveidi?

A.Mīte – varbūt, ka šo lomu var uzņemt Sociālā darba speciālistu sadarbības padome?

D.Jansone saka, ka ir MK noteikumi par nozaru padomēm, kas būs jāizskatās un jāizlemj, vai šī pati padome var šos uzdevumus veikt.

M.Moors atkārtoti jautā, ko mēs darām ar standartiem?

I.Skrodele - Dubrovka – Būtu jāvirza nozares asociācijai un jāveido darba grupa.

M.Moors Jautā, vai šī procesa virzība būtu jāiniciē Sociālo darbinieku biedrībai? vai jāstrādā tikai darba grupai?

D.Jansone iesaka veidot darba grupu.

M.Moors saka, ka gadījumā, ja kaut kas ir jādara biedrībai, tad tas ir jāzina.

D.Jansone saka, ka iniciatīva tomēr būtu jāuzņemas LM, lai būtu vienota jautājuma uzraudzība un nepārtrūktu pēctecība.

M.Moors saka, ka šis ir tas brīdis, kad ministrijai ir jāiniciē šī pasākuma virzība.

A.Mite informē, ka tiekot veidot jauna biedrība slimnīcu sociālajiem darbiniekiem.

M.Moors apņemas ar viņiem aprunāties, jo varbūt ir vērts iestāties Sociālo darbinieku biedrībā, varbūt izveidot kādu apakšstruktūru.

4.2. Studentu – praktikantu tiesiskais statuss prakses laikā: sociālā darbinieka palīgs vai tml, lai prakses devējs var pieņemt darbā vai praksē, oficiāli maksājot, terminēti un, nosakot mazāku atalgojumu, nekā personālam ar izglītību?

M.Moors ieskicē problēmu, ka prakses studentiem nav juridiska statusa un līdz ar to pamata atrasties, piemēram, sociālajā dienestā un darboties ar klienta lietām.

I.Skrodele - Dubrovskā informē, ka mācību prakses organizēšanu detalizēti reglamentē Ministru kabineta 2012.gada 20.novembra noteikumi Nr.785 „Mācību prakses organizācijas un izglītojamo apdrošināšanas kārtība”, kas ir Izglītības un zinātnes ministrijas kompetencē esošs normatīvais akts. Mācību prakses organizēšanā piedalās profesionālās izglītības iestāde, prakses vieta un praktikants, un līdz ar to tiek slēgts trīspusējais līgums par mācību praksi starp praktikantu, profesionālās izglītības iestādi un prakses vietu. Vienlaikus šie noteikumi neliedz prakses vietai slēgt ar praktikantu līgumu par savstarpējo norēķinu kārtību. Papildus Darba likums paredz darba devējam iespēju slēgt terminētus darba līgumus attiecībā uz profesionālās vai akadēmiskās izglītības iestādes izglītojamā darbu, ja tas saistīts ar sagatavošanos darbībai noteiktā profesijā vai studiju virzienā. Šis gadījums nav prakse iepriekš minēto noteikumu izpratnē. Šajā gadījumā faktiski ir darba tiesiskās attiecības ar no tā izrietošiem pienākumiem un tiesībām.

Līdz ar to darba devējam šobrīd ir vismaz divi mehānismi, kā nodarbināt tos cilvēkus, kas iegūst izglītību - ir jāizvēlas piemērotākais.

M.Moors saka, ka būtu labi, ja studentiem prakses būtu garākas, piemēram 9 – 10 mēneši, kad tiek izieta prakse jomā, par kuru studentam ir interese. Pēc prakses tad atkal studē un vēlāk raksta bakalaura darbu.

A.Mite saka, ka praksei ir 26 kredītpunkti.

Īsa diskusija par to, ka varbūt visas pa gadiem sadalītās prakses var salikt vienā nepārtrauktā praksē. Paliek pie tā, ka šādā gadījumā būtu jāpārskata studiju standarts.

K.Muceniece saka, ka gadījumā, ja iet uz to, ka pašvaldības slēdz darba līgumu ar prakses studentiem, tad ne visas pašvaldības varēs šos studentus uzņemt.

M.Moors saka, ka viņa gadījumā Rīgas sociālajā dienestā būtu salīdzinoši vienkārši, jo viņiem ir 10 brīvas vakances. Vienīgi šādā gadījumā studentam praksē ir jānāk vismaz 6 mēneši.

D.Jansone saka, ka tiks pārstrādāts prakšu standarts, *I.Kurme* lūdz iesaistīt arī mūs komentāru izstrādes procesā.

M.Moors saka, ka ja gadījumā biedrībai ir kaut kas jādara, tad noteikti saki, kas tieši, jo, var gadīties, ka ir kādas konkrētas lietas, kas varbūt nemaz neienāk prātā.

4.3. Valsts līdzfinansējums sociālajiem darbiniekiem ar ģimenēm ar bērniem.

I.Skrodele – Dubrovskā saka, ka uz šo gadu bija pieprasījums, turpināsim prasīt.

No padomes locekļu puses tiek atgādināts, ka esot izskanējusi informācija, ka no valsts budžeta līdzekļiem netikšot finansēts nekas, kas ir pašvaldību kompetencē, tai skaitā sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem.

L.Āboltiņa saka, ka gribētos vēlreiz akcentēt prakšu dienasgrāmatu unificēšanu.

L.Rasnača saka, ka parunāt par to noteikti varot.

D.Erkēna saka, ka nākamajā tikšanās reizēs atnesīs prakses dienasgrāmatas paraugu, ko izmanto Latvijas Universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledžā.

Padomes lēmumi –

-
1. Labklājības ministrijai iepazīties ar Ministru kabineta 2016.gada 15.jūlija noteikumiem „Nozares ekspertu padomju izveidošanas, darbības un darbības koordinācijas kārtība” un sniegt Padomei priekšlikumus par Nozares padomes izveidi;
 2. Tuvākajā laikā uzsākt darbu pie Profesijas standarta aktualizēšanas (atbildīgā institūcija LM);
 3. Uzsākt darbu pie sociālā darba studentu prakšu unifikācijas mācību iestādēs;
 4. LM piedāvāt risinājumus budžeta vietu sadalei pa augstskolām un sākt risināt jautājumu par valsts budžeta līdzekļiem studējošo sociālā darba speciālistu nonākšanu darba tirgū.

Sēdes noslēgums 12:40.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Padomes sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija „Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes sēde”.

Sēdi vadīja

I.Skrodele-Dubrovskā

Protokolēja

A.Jurjāne